

Forssan kaupungin lausunto TyöHämeen työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvion kehityksestä

302/00.04.00/2026

HYTY 26.08.2026 § 44

Valmistelija

Vs. sivistysjohtaja, Tiina Kemppainen,
puh. 050 564 0008, tiina.kemppainen@forssa.fi

Hämeenlinnan kaupunginhallituksen työllisyysjaosto on päättänyt 6.5.2026 § 18 pyytää TyöHämeen työllisyysalueen sopimuskunnilta lausunnot TyöHämeen työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvion kehityksestä. Lausunnot on pyydetty 31.8.2026 mennessä.

TyöHämeen työllisyysalueen talousarvion valmistelu on osa Hämeenlinnan kaupungin ja sen laadinta käynnistettiin tarpeiden kartoittamisella yhdessä ao. kuntien kanssa.

Ko. kehityksen valmistelua on tehty tilanteessa, jossa toimintaympäristö muuttuu voimakkaasti. Heikon suhdannetilanteen seurauksena työttömyyden kasvu on suurta ja työttömyysjaksot pitkittyvät, kun avoinna olevia työpaikkoja on vähän. Erinomaisen haastavan työllisyystilanteen helpottamiseksi on kansallisesti nostettu esiin uusia toimia ja velvoitteita. Vuoden 2026 aikana keskeisiä muutoksia ovat olleet mm. perustoimeentulotukea saavien ohjaaminen työnhakijoiksi, yleistukiuudistus, KEHA-keskuksen tehtävien uudelleentarkastelu ja tulorekisteriuudistus. Em. muutokset ovat vaikuttaneet kuntien työttömyysturvaetuuksiin liittyvien maksuvastuiden kasvuun, toimintaympäristön ennustettavuuden huononemiseen entisestään sekä hallinnollisen työn määrään. Vireillä on myös lainsäädäntömuutoksia, jotka voivat vaikuttaa työvoimapalveluiden vuoden 2027 rahoitukseen negatiivisesti.

TyöHämeen alueen kuntien yhteistoiminnasta (Kuntalaki 2015/410, 2 luku 8 § ja 8 luku 49 §) työvoimapalvelujen järjestämiseksi (380/2023) sekä sen voimaannaposta annetun lain tarkoittaman alueellisen työllisyysalueen järjestämisestä (383/2023) on sovittu yhteistoimintasopimuksella. Ko. sopimukseen on kuluvaan kevään aikana tehty kuntien maksuosuuksien perusteisiin kohdistuvia muutoksia.

Uusi sopimus tulee voimaan 1.1.2027 ja siinä TyöHämeen alueen kunnat ovat sopineet, että TyöHämeen vuotuiset tulot muodostuvat jäsenkuntien työikäisen väestön, laajan työttömyyden sekä vieraskielisen väestön perusteella. Jäsenkunnat ovat yhdessä

valmistelleet vuoden 2027 sekä suunnitelmavuodet 2028, 2029 ja 2030 uuden sopimusmallin mukaisesti, niin että erikseen jaetaan ns. yleiskustannukset (tilat, henkilöstö, tukipalvelut jne.) sekä aiheuttamisperusteiset kustannukset (esim. valmennukset, koulutukset, palkkatuki, starttiraha, kotoutumiskoulutus) kohdennetaan kotikunnan mukaan, joista kotikunta maksaa vain toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Työllisyysalueen taloudellinen tilanne tulee olemaan vuonna 2027 tiukka. Siirtymävuodet 2025-2026 ovat osoittaneet, että talouden seurannan kehittäminen, talouden ja toiminnan läpinäkyvyys ja avoimuus ovat keskeisiä tekijöitä ja niitä tulee edelleen kehittää yhdessä sopijakuntien kanssa. Kuntakohtaista talouden seurantaa on rakennettu yhdessä ja raportointia tehdään kuukausittain. Tämä vaikuttaa edelleen kykyyn ennakoida tulevia määrärahatarpeita.

Vuoden 2027 talousarvio pohjautuu vuoden 2026 ennustetasoon, johon on lisätty palkankorotukset ja palveluhankintojen korotukset kaupungin suunnitteluolettamusten mukaan. TyöHämeen kehysesitys on 11,85 miljoonaa euroa, sisältäen 180 000 euron valtionavustuksen nuorten työllistämisseteliin.

Suunnitelmavuosien 2028 kehysesitys on 11,00 miljoonaa euroa, vuoden 2029 11,20 miljoonaa euroa ja vuoden 2030 11,37 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma, k€	2027	2028	2029	2030
TOIMINTATUOTOT	11 030	11 005	11 198	11 368
Myyntituotot	10 850	11 005	11 198	11 368
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	180	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-11 030	-11 005	-11 198	-11 368
Henkilöstökulut	-5 163	-5 270	-5 414	-5 533
Palvelujen ostot	-2 368	-2 411	-2 454	-2 498
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25	-25	-26	-26
Avustukset	-3 180	-3 000	-3 000	-3 000
Muut toimintakulut	-294	-299	-305	-310
TOIMINTAKATE	0	0	0	0

TyöHämeen keskeiset tavoitteet sekä toiminnan painopisteet vuodelle 2027

TyöHämeelle valmistellaan tällä hetkellä työllisyysohjelmaa vuosille 2027-2040. Työllisyysohjelma on työllisyysalueen pitkän aikavälin toiminnallinen visio ja työllisyyspalveluiden järjestämistä ohjaava dokumentti, joka määrittää alueellisen työllisyyden edistämisen keskeiset tavoitteet ja toimii päätöksentekoa ohjaavana kompassina. Työllisyysohjelmasta päätetään syksyllä 2026.

TyöHäme tavoitteena on tukea alueen, etenkin pienten ja keskisuurten, yritysten ja työnantajien menestymistä, lyhentää

työttömyysjaksojen kestoja ja ennaltaehkäistä työttömyysjaksojen pitkittymistä, lisätä alueen elinvoimaa ja varmistaa, että TyöHämeen henkilöstö on motivoitunutta ja osaavaa. TyöHämeen toimintaa luonnehtivia keskeisiä toimintaperiaatteita ovat asiakaslähtöisyys, rohkeus, tuloksellisuus, yhteistyö sekä sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys.

Työllisyysalueen **toiminnan painopisteinä** ovat:

- Palveluiden, tuotteiden ja toimintatapojen asiakas- ja kysyntälähtöinen muotoilu ja kehittäminen tunnistettujen palvelutarpeiden pohjalta;
- Asiakasosallisuuden ja asiakkaiden omatoimisuuden lisääminen kehittämällä asiakasprosesseja ja palvelupolkuja;
- PK-yritysten rekrytoinnin tukeminen, yritysten kasvun ja kannattavuuden kehittäminen ja aloittavien yrittäjien palvelut;
- Palveluiden markkinointi ja työllisyyspalveluiden maineen sekä tunnettavuuden parantaminen;
- Palveluiden tuloksellisuuden kehittäminen kehittämällä ei-järjestämislainmukaisia palveluita, tulosperusteisia palveluhankintoja ja kartoittamalla sekä ennakkoimalla työnantajien työvoima- ja rekrytointitarpeita;
- Työnvälityksen lisääminen;
- Kustannustehokkaiden kotoutumiskoulutusten kehittäminen sekä työnantajalähtöisen suomenkielen oppimisen palveluiden kehittäminen nopeamman työllistymisen saavuttamiseksi yhteistyössä kuntien kotoutumisen palveluiden kanssa;
- Hämeen Yritysreaktori -yhteistyöverkoston, kumppanuuksien ja keskinäisen tiedonkulun kehittäminen;
- Sisäisen raportoinnin, vaikuttavuuden seurannan ja data-analytiikan kehittäminen sekä
- Työn tuottavuuden kehittäminen digitaalisilla ja tekoälyavusteisilla ratkaisuilla.

Osa työllisyysalueen kunnista on osoittanut omaa rahaa erilaisiin työllistymistä tukeviin tuotteisiin ja palveluihin sekä täydentäviin seteleihin. Näistä erillispanostuksista neuvotellaan tarpeen mukaan kuntien kanssa erikseen ja niiden käytöstä sovitaan aina kuntien kanssa yhdessä.

Vuoden 2027 kehityksen arvioidut kuntakohtaiset yleiskustannusosuudet ovat:

• Hämeenlinnan kaupunki	4 330 671 €
• Forssan kaupunki	1 116 812 €
• Hattulan kunta	404 009 €
• Humppilan kunta	108 256 €
• Jokioisten kunta	233 745 €
• Tammelan kunta	267 483 €
• Ypäjän kunta	116 636 €

Yleiskustannusosuuden lisäksi vuoden 2027 talousarvioon lisätään kuntakohtaiset aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset.

TyöHämeen työllisyysalue ei investoi vuonna 2027.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kempainen Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Forssan kaupunki antaa TyöHämeen työllisyysalueen vuoden 2027 talousarviosta alla olevan lausunnon:

Forssan kaupunki katsoo, että esitys TyöHämeen työllisyysalueen vuoden 2027 talousarviokehykseksi on valmisteltu asianmukaisesti ja kuntia kuullen. Toiminnan ja talousarvion toteuttamiseksi asetetut tavoitteet ja painopisteet ovat yhteisen keskustelun suuntaisia. Forssan kaupunki haluaa kuitenkin esittää muutamia huomioita talouden seurantaan, resurssien kohdentamiseen sekä asetettujen toiminnallisten tavoitteiden painopisteisiin liittyen:

- Työllisyyden alueellisen ekosysteemin laaja-alaisuus ja monitoimijaisuus synnyttävät tarpeen riittävään tiedonvaihtoon eri toimijoiden kesken. Nyt esitettyjen TyöHämeen toiminnan painopisteiden suuntaisesti työskennellään - omien roolien mukaisesti - mahdollisesti myös muissa systeemin organisaatioissa. Päällekkäisten tai ristikkäisten toimintojen ja palvelujen välttämiseksi määrällisesti optimaalinen sekä kanaviltaan ja aikaikkunoiltaan tarkoituksenmukainen viestintä eri toimijatahojen olemassa olevista ja tulevista toteutuksista tukee työllisyyspalveluiden kokonaiskuvan hahmottamista sekä asiakasrajapinnassa että asiantuntijatoimijoiden kesken. TyöHäme on avainasemassa yhteisessä tietojen vaihdon mahdollistamisessa ja kokonaisuuden näkyväksi tekemisessä. Vaikka toimintaympäristön ja ohjausjärjestelmän nopeat muutokset haastavat toimintamallien pysyvyyttä, aika olisi kenties tulevana talousarviovuonna jo otollinen työllisyyden edistämisen eri tasojen prosessien kuvaamiseen yhteistyössä ekosysteemitoimijoiden kesken. Em. kuvaus olisi yksi mahdollinen keino työllisyyden toimintojen ja palvelukokonaisuuksien hahmottamiseen nykyistä paremmin.

- Erityisesti vuonna 2026 organisoitujen seurannan ja arvioinnin välineiden aktiivista kehittämistä ja jakamisen malleja on hyvä jatkaa. Kuluvana keväänä koko työllisyysaluetta koskevan tietokoonnan ohella aloitettu kuntakohtainen tietojen keruu ja välittäminen edelleen kuntien käyttöön, toimii erinomaisena resurssien kohdentamisen välineenä myös yksittäisissä kunnissa. Mahdollisuus TyöHämeen toimijoiden kanssa toteutettavaan kuntakohtaiseen työllisyystilanteen ratkaisukeskeiseen tarkasteluun olisi uutena avauksena kunnan omien työllisyydenresurssien tuloksellisen kohdentamisen tulokulmasta erinomaisen tervetullutta.

- TyöHämeen tiukan taloudellisen tilanteen ohella myös kunnilla on omat taloushaasteensa. Ko. haasteisiin pyritään vastaamaan

monipuolisilla ja kuntalaisten paras huomioivilla ratkaisuilla ja ulottaen mahdolliset toimenpiteet sekä kuntaorganisaation sisälle että oman organisaation ulkopuolelle. Toiveena olisi, että tarvittaessa myös työllisyysalueen talouden tasapainottamiseen tarvittavista keinoista ei suljettaisi talousarvio- ja suunnitelmavuosina ennalta mitään vaihtoehtoja pois.

TyöHämeen kuntien työttömyys on kaikkien työllisyysalueen kuntien huoli ja työllisyyden parantaminen kaikkien kuntien tavoitteissa merkittävä, jos ei merkittävin. Avoin, vuorovaikutteinen ja erilaisia mielipiteitä kestävä yhteistoiminta lisää mahdollisuuksia työllisyyden hoidon paremmille tuloksille.

Forssan kaupunki sitoutuu osaltaan osallistumaan rakentavaan ja kehittävään vuoropuheluun ja yhteistoimintaan TyöHämeen työllisyysalueen vuoden 2027 talousarviota toteutettaessa.

Päätös Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 31.08.2026

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan lausunnon TyöHämeen työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvion kehyksestä.

Päätös